

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo odbrane/obrane

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство одбране

PRAVILNIK
ZA MEDICINSKU EVAKUACIJU ZRAČNIM PUTEM

Sarajevo, februar 2018. godine

Na osnovu člana 15. stav (1) tačka a) Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/05), i člana 16. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/02, 102/09), donosim,

PRAVILNIK
za medicinsku evakuaciju zračnim putem

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovim Pravilnikom se reguliše način izvršavanja medicinske evakuacije zračnim putem (u daljem tekstu: MEZP) sredstvima Oružanih snaga Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu OS BiH) samostalno i/ili u saradnji sa zdravstvenim institucijama u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) za pripadnike Ministarstva odbrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: MO i OS BiH), te za lica van sastava MO i OS BiH.

Član 2.
(Svrha donošenja Pravilnika)

Pravilnik se donosi u cilju standardizacije terminologije i opreme, obuke medicinskog osoblja i procedura koje se primjenjuju u vršenju medicinske evakuacije zračnim putem (MEZP) povrijeđenih i oboljelih (u daljem tekstu p/o) unutar teritorije BiH i van teritorije BiH.

Član 3.
(Obim primjene)

Ovaj Pravilnik se primjenjuje na sve pripadnike MO i OS BiH kao i na lica van sastava MO i OS BiH.

Član 4.
(Pojmovi - definicije)

Pojmovi iz ovog Pravilnika imaju sljedeće značenje:

- a) **MEDICINSKA EVAKUACIJA ZRAČNIM PUTEM (MEZP)** je evakuacija i medicinsko zbrinjavanje povrijeđenih i oboljelih (p/o) zračnim putem uz pratnju kvalifikovanog medicinskog osoblja OS BiH i/ili u saradnji sa medicinskim osobljem civilnih medicinskih ustanova sa odgovarajućom opremom za MEZP.
- b) **MEDICINSKO ZBRINJAVANJE** podrazumijeva hitnu medicinsku pomoć kojom se zbog bolesti, stradanja ili povrede neposredno spašavaju ugroženi pojedini organi, dio tijela ili život, odnosno kod kojih bi u slučaju ne pružanja medicinske pomoći u kratkom vremenskom periodu moglo doći do ugrožavanja osnovnih životnih funkcija, disanja i srčanog rada.
- c) **OPREMA ZA MEZP** je medicinska oprema koja se koristi za vrijeme evakuacije povrijeđenih i oboljelih zračnim putem precizirana u članu 16. ovog Pravilnika.
- d) **STANDARD ZRAKOPLOVA ZA MEZP ČINI:** zrakoplov, posada zrakoplova, potrebna oprema i propisi koji regulišu provođenje MEZP.

- e) **POSADA ZA MEZP** je posada zrakoplova i medicinsko osoblje u zavisnosti od tipa zrakoplova i stanja pacijenta (letač ljekar i/ili letač medicinski tehničar, te medicinsko osoblje iz civilnih zdravstvenih ustanova).
- f) **LJEKAR LETAČ** je nerangirani član posade, doktor medicine koji je stručno osposobljen za zbrinjavanje urgentnih stanja i posjeduje odgovarajuću edukaciju iz zrakoplovne medicine.
- g) **MEDICINSKI TEHNIČAR LETAČ** je nerangirani član posade, medicinski tehničar općeg smjera koji je stručno osposobljen za zbrinjavanje urgentnih stanja i posjeduje odgovarajuću edukaciju iz zrakoplovne medicine.
- h) **OPERATIVNI CENTAR ZA KOMANDOVANJE I KONTROLU U INSTITUCIJAMA ODBRANE BIH (OCK2IOBIH)** je centar koji vrši prijem zahtjeva za MEZP i provodi proces odobravanja/ne odobravanja istog u MO i OS BiH i nakon provođenja procedure isti putem lanca K2 ili linije dežurstva proslijeđuje na daljnje postupanje.
- i) **DIPLOMATSKA SAGLASNOST ZA PRELET/SLIJETANJE DRŽAVNOG ZRAKOPLOVA** je oblik diplomatske komunikacije i korespondencije između diplomatskih predstavništava u državi prijema i Ministarstva vanjskih poslova države domaćina u cilju preleta/slijetanja državnog zrakoplova BiH (vojnog zrakoplova OS BiH) za vršenje medicinske evakuacije zračnim putem.

Član 5.

(Upotreba vojnih zrakoplova za MEZP)

Upotreba vojnih zrakoplova za MEZP vršit će se u skladu sa odredbama Zakona o zrakoplovstvu BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 39/09), Pravilom letenja u OS BiH broj: 06-02-3-1338-1/17 od 13.03.2017.godine, Pravilnikom o upotrebi vojnih zrakoplova broj: 06-03-8-2857/07 od 21.06.2007.godine i drugim važećim propisima u MO i OS BiH.

Član 6.

(Upotreba sredstava civilnih/vojnih subjekata partnerskih zemalja za vršenje MEZP za potrebe MO i OS BiH)

Za potrebe MEZP pripadnika MO i OS BiH iz misija van BiH (NATO vođene operacije, UN misije, vježbe, druge misije i zadaci) MO BiH sklapa Sporazume/Ugovore sa civilnim domaćim ili međunarodnim subjektima u skladu sa važećim međunarodnim propisima kao i propisima u BiH.

Član 7.

(Zadaci medicinskog osoblja)

Medicinsko osoblje OS BiH, u saradnji sa medicinskim osobljem civilnih zdravstvenih ustanova, u skladu sa Sporazumima MO BiH sa ministarstvima zdravstva Federacije Bosne i Hercegovine (F BiH), Republike Srpske (RS) i Brčko Distrikta BiH (BD BiH) poduzimaju medicinski tretman pacijenta/pacijenata i sve neophodne mjere, radnje i procedure prije, u toku i nakon misije medicinske evakuacije zračnim putem.

Član 8.
(Zahtjev za MEZP)

- (1) Podnošenje zahtjeva za MEZP pripadnika MO i OS BiH na teritoriji BiH se vrši u skladu sa važećim procedurama u MO i OS BiH,
- (2) Zahtjev za MEZP lica van sastava MO i OS BiH se popunjava u skladu sa obrascem iz priloga broj 1. ovog Pravilnika i dostavlja OCK2IOBiH.
- (3) Uputstvo za popunjavanje zahtjeva za MEZP precizirano je u prilogu broj 2. ovog Pravilnika.
- (4) Zahtjevi iz stava (2) ovog člana se podnose od strane medicinskih ustanova u BiH.

Član 9.
(Dokumentacija za MEZP)

- (1) MO BiH u koordinaciji sa Zajedničkim štabom OS BiH (u daljem tekstu: ZŠ OS BiH), a u skladu sa sporazumima sklopljenim sa ministarstvima zdravstva F BiH, RS i BD BiH reguliše izgled medicinske dokumentacije koja će se koristiti tokom izvršavanja misija MEZP, u skladu sa važećim propisima koji regulišu zdravstvenu zaštitu u BiH.
- (2) Ukoliko se vrši MEZP pacijenata između civilnih zdravstvenih ustanova koristi se medicinska dokumentacija civilne zdravstvene ustanove gdje je pacijent hospitalizovan.
- (3) Dokumentaciju iz stava (1) izraditi u roku od 6 mjeseci po objavljivanju ovog Pravilnika i objaviti u Službenom glasniku BiH, te koristiti u daljnjem radu prilikom vršenja MEZP.

**POGLAVLJE II. DONOŠENJE ODLUKE ZA MEZP I SELEKCIJA PACIJENATA
ZA MEZP**

Član 10.
(Odluka/dozvola za MEZP)

- (1) Odluku za angažovanje MEZP donosi Predsjedništvo BiH u skladu sa članom 12. tačka d) Zakona o odbrani BiH na osnovu koje ministar odbrane ili lice koje on ovlasti angažuje MEZP, a u skladu sa Pravilnikom o upotrebi zrakoplova u OS BiH i ovim Pravilnikom, uz podnijeti zahtjev za MEZP iz priloga br. 1 i odobrenjem iz priloga br.3.
- (2) Donošenje odluke za MEZP van BiH podrazumijeva iste procedure kao za MEZP u zemlji uz poštivanje člana 11. ovog Pravilnika.
- (3) Administriranje procedura prijema/prihvata zahtjeva za MEZP vrši OCK2IOBiH koji će nakon provođenja procedure odobravanja zahtjeva za MEZP isti prosljeđivati putem linija K2 ili linije dežurstva OK OS BiH i br ZSiPZO na daljnju realizaciju aktivnosti.

Član 11.
(Popunjavanje obrasca Zahtjeva diplomatske saglasnosti)

- (1) Obrazac zahtjeva za diplomatsku saglasnost za let zrakoplova OS BiH van teritorije BiH se popunjava od strane kapetana posade zrakoplova određene za MEZP i dostavlja putem linija K2 ili dežurstva OCK2IOBiH koji istu prosljeđuje Ministarstvu vanjskih poslova BiH na postupanje.
- (2) Diplomatska saglasnost za MEZP se dostavlja do jedinice koja vrši MEZP linijom K2 ili linijom dežurstva što je regulisano Odlukama ministra odbrane BiH o organizaciji prekograničnih letova zrakoplova OS BiH za potrebe medicinske evakuacije zračnim putem broj: 06-03-33-77-6/16 od 11.04.2016. godine i broj: 06-03-33-77-11/16 od 09.05.2016. godine.

Član 12.
(Selekcija pacijenata za MEZP)

- (1) Svaki slučaj za MEZP treba biti tretiran pojedinačno, upoređujući prednost pacijentovog transporta u odnosu na moguće štetne efekte leta (buka, promjene u atmosferskom pritisku, turbulencija, loša kontrola temperature, skučen i slabo osvijetljen unutrašnji prostor).
- (2) Evakuaciju pacijenata sa zaraznim bolestima vršiti isključivo u slučaju životne ugroženosti uz predhodno razmatranje vrste zarazne bolesti i stepena ugroženosti posade istom.
- (3) Prije donošenja odluke za MEZP razmotriti sljedeća stanja:
 - a) srčana oboljenja (smetnje) ili stanja poslije svježeg srčanog infarkta (do 6 nedjelja),
 - b) jaka anemija (pr. ispod 2,5 mil.eritrocita/mm kubnom, ili ispod 7g hemoglobina/100ml),
 - c) respiratorna insuficijencija sa vitalnim kapacitetom pluća ispod 900 mililitara (moguća samo uz prisustvo respiratora),
 - d) zarobljeni zrak unutar bilo koje tjelesne šupljine (pneumotoraks, crijevna opstrukcija itd.)
 - e) trudnice iznad 250 dana trudnoće,
 - f) pacijenti sa psihijatrijskim oboljenjima gdje bi ulazak u zrakoplov mogao izazvati promjenu u ponašanju,
 - g) traume glave ne bi trebale biti prevožene unutar 10 dana od operacije i na visinama ne većim od 300 m,
 - h) pacijenti sa dijagnozom „dekompresivne bolesti“.
- (4) Selekciju pacijenata za MEZP vrši ovlašteni ljekar iz zahtjeva za MEZP.
- (5) Zračna medicinska evakuacija će razmatrati sljedeće grupe pacijenata:
 - a) Grupa 1. neuropsihijatrijski pacijenti:
 - 1) teški psihijatrijski pacijenti – Pacijenti koji su u teškom psihičkom stanju i zahtijevaju stalni nadzor, sedaciju i vezanje za ležaj,
 - 2) umjereno-teški psihijatrijski pacijenti- pacijenti koje nije potrebno vezati i trenutno su stabilnog psihičkog stanja ali u toku leta mogu loše reagovati i dovesti u opasnost život cijele posade - ovi pacijenti zahtijevaju stalni nadzor tokom leta kao i moguću upotrebu sedativa,
 - 3) Lakši psihijatrijski pacijenti – ovi pacijenti su kooperativni i ne zahtijevaju stalni nadzor.
 - b) Grupa 2. ležeći pacijenti:
 - 1) nepokretni ležeći pacijenti; Pacijenti koji pored svoje jake volje nisu u stanju da se pomjere u bilo kojoj situaciji,
 - 2) mobilni ležeći pacijenti; Pacijenti koji su u stanju da se svojevolumno pomjere u hitnim slučajevima.
 - c) Grupa 3. sjedeći pacijenti:
 - 1) uključujući i hendikepirane pacijente koji zahtijevaju pomoć prilikom evakuacije i izvlačenje iz opasnih situacija,
 - 2) sjedeći pacijenti koji su u stanju da se bez pomoći drugih izvuku iz opasnih situacija,
 - d) Grupa 4. hodajući pacijenti koji su drugačiji od psihijatrijskih pacijenata i fizički su u stanju da putuju bez pomoći i nadzora,
 - e) MO BiH u saradnji sa medicinskim ustanovama u BiH definiše koji se pacijenti mogu zajedno prevoziti.

Član 13.
(Prioriteti za MEZP)

- (1) Pacijenti za MEZP se rangiraju prema prioritetu i zavisnosti o potrebnoj medicinskoj pomoći tokom MEZP,
- (2) Stepeni prioriteta zbrinjavanja pacijenata u odnosu na njihovo zdravstveno stanje p/o su:
 - a) prioritet 1 (URGENTNO) hitni pacijenti čija je brza evakuacija neophodna za spašavanje života ili izbjegavanje trajne nesposobnosti,
 - b) prioritet 2 (PRIORITETNO) pacijenti koji zahtijevaju specijalistički tretman koji nije dostupan lokalno i kojima može da se pogorša stanje ukoliko se evakuacija ne izvede u najkraćem vremenskom roku,
 - c) prioritet 3 (RUTINSKO) pacijenti čiji je tretman omogućen lokalno ali čija prognoza će biti bolja ukoliko se evakuišu rutinski planiranim letom.
- (3) Rangiranje i određivanje prioriteta vrši ovlašteni ljekar iz ustanove koja podnosi zahtjev.

Član 14.
(Sastav posade i odabir opreme za MEZP)

- (1) Sastav posade za MEZP zavisi od tipa zrakoplova, stanja i broja pacijenata (letač ljekar i/ili letač medicinski tehničar i medicinsko osoblje iz civilnih zdravstvenih ustanova shodno članu 21.ovog Pravilnika).
- (2) Odabir opreme za konkretan let MEZP zavisit će od stanja pacijenta i vrste zrakoplova.

Član 15.
(Stepeni zavisnosti opreme i posade MEZP od stanja p/o)

- (1) Vrsta opreme koja se koristi za MEZP je u direktnoj zavisnosti od stepena zavisnosti pacijenata,
- (2) Stepeni zavisnosti p/o o opremi i posadi za MEZP su:
 - a) Step 1 – VISOKA ZAVISNOST pacijenti koji zahtijevaju intenzivnu njegu (medicinsku pomoć) tokom leta (pacijenti kojima je potrebna respiratorna ventilacija, monitoring centralnog venskog pritiska, srčani monitoring, koji su bez svijesti ili u anesteziji); posada MEZP uključuje obavezno ljekara iz ustanove koja podnosi zahtjev za MEZP,
 - b) Step 2 – SREDNJA ZAVISNOST pacijenti čije se stanje može pogoršati u toku leta, te pacijenti koji imaju kombinaciju potrebe za kiseonikom, jedne ili više intravenskih infuzija i više drenova ili kateter; posada će uključivati ljekara i/ili medicinskog tehničara u zavisnosti od broja pacijenata (do 5 pacijenata ljekar ili medicinski tehničar, a preko 5 pacijenata ljekar i medicinski tehničar iz zdravstvene ustanove koja podnosi zahtjev za MEZP),
 - c) Step 3-NISKA ZAVISNOST pacijenti čije stanje nije očekivano da se pogorša u toku leta, ali koji zahtjeva dodatnu njegu (zavisi od terapije kiseonikom, infuzije ili urinarnog katetera); posada MEZP treba da uključuje medicinskog tehničara obučenog iz oblasti zrakoplovne medicine.

POGLAVLJE III. MEZP OPREMA

Član 16. (Medicinska oprema i sredstva)

(1) Minimala preporučena medicinska oprema i sredstva za MEZP p/o je:

- a) defibrilator-kardioskop,
- b) respirator (pneumatski ili električni),
- c) ručni respirator (ubacivač zraka),
- d) aspirator (električni i mehanički),
- e) izvor kiseonika sa sistemom za dovod,
- f) oprema za respiratornu reanimaciju:
 - 1) laringoskop,
 - 2) endotrahealni tubusi raznih prečnika,
 - 3) nazo-faringealni tubusi,
 - 4) tubusi za terapiju kiseonikom,
 - 5) set od 10 respiratornih katetera,
 - 6) set za traheotomiju,
 - 7) drenovi za grudnu drenažu,
- g) paket za imobilizaciju pokreta:
 - 1) set za imobilizaciju gornjih ekstremiteta,
 - 2) set za imobilizaciju donjih ekstremiteta,
 - 3) set za kružnu imobilizaciju vrata,
 - 4) zračna pumpa i dušek za imobilizaciju,
- h) ljeakarska oprema za pregled:
 - 1) stetoskop,
 - 2) tlakomjer,
 - 3) sterilne rukavice,
 - 4) hirurške maske,
 - 5) lampa za spoljni pregled oka,
 - 6) mjerač šećera u krvi,
- i) oprema za medicinske tehničare:
 - 1) esmarhova poveska,
 - 2) toplomjer,
 - 3) lokalni antiseptik,
 - 4) sterilne gaze za jednokratnu upotrebu,
 - 5) zavojni materijal,
- j) ostala oprema:
 - 1) gastrointestinalni tubusi,
 - 2) urinarni kateteri i urinarne kese,
 - 3) sterilne plahte i folije za prekrivanje,
 - 4) komplet za injekcionu terapiju,
 - 5) sistemi za infuzije.
- k) lijekovi:
 - 1) injekciona terapija:
 - a) antibiotici,antimikotici, antivirolici, antimalarici,
 - b) analgetici,
 - c) sedativi i antikonvulzivi,
 - d) anti-emetici,
 - e) anti-ulkusni lijekovi,

- f) kardiovaskularni lijekovi (antihipertenzivi, diuretici, anti-aritmici, anti-koagulansi, vazodilatatori, anti-ishemici itd.),
 - g) steroidni i nesteroidni antiupalni lijekovi,
 - h) insulin,
 - i) elektroliti,
 - j) antidoti
- 2) lijekovi za oralnu primjenu
- a) analgetici,
 - b) nesteroidni antireumatici,
 - c) spazmolitici,
 - d) antiemetici,
 - e) oralni antidijabetici,
 - f) antimalarici.

Član 17.
(Dodatna oprema)

- (1) Dodatni dijelovi opreme biće korišteni u skladu sa stanjem pacijenta, kapacitetom zrakoplova, i kompetencijom timova za MEZP,
- (2) Dopuna potrošnog medicinskog materijala za potrebe MEZP vršiće se neposredno po završetku leta, a snabdijevanja klasom VIII vršit će se u skladu sa postojećim regulativama snabdijevanja i odobrenom šemom logističke podrške u OS BiH.

POGLAVLJE IV. PROCEDURE I POSTUPCI ZA MEZP

Član 18.
(Upućivanje na zadatak posade za MEZP)

- (1) Posada zrakoplova za MEZP se upućuje na zadatak samo onda kada su ispoštovane sve propisane procedure za izvršenje misije.
- (2) Posada zrakoplova će se pridržavati odredbi Pravila letenja u OS BiH i drugih važećih zrakoplovnih propisa u BiH kao i međunarodnih propisa koje regulišu izvršavanje zrakoplovnih operacija.

Član 19.
(Primopredaja pacijenta/pacijenata)

Primopredaju pacijenta vršiti sa pratećom medicinskom dokumentacijom uz obrasce iz člana 9.

Član 20.
(Briga o pacijentu tokom leta)

Za vrijeme leta medicinsko osoblje iz člana 14. i 15. ovog Pravilnika vodi brigu o pacijentu i po potrebi obavještava kapetana posade o efektima letenja koji su prisutni u teretnoj kabini kako bi se izbjeglo dalje povređivanje pacijenta koji se transportuje.

Član 21.
(Angažovanje medicinskog osoblja iz civilnih zdravstvenih ustanova)

Civilna zdravstvena ustanova, podnosilac zahtjeva za MEZP samostalno ili u saradnji sa drugim zdravstvenim ustanovama osigurava adekvatnu medicinsku pratnju u zavisnosti od stanja pacijenta u skladu sa članom 15. (Stepeni zavisnosti opreme i posade MEZP od stanja p/o).

Član 22.
(Komunikacija sa civilnim institucijama)

Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab OS BiH ostvaruju kontakte sa civilnim institucijama u svrhu izrade sporazuma/SOP (standardne operativne procedure) za MEZP.

POGLAVLJE V. OBUKA ZA MEZP

Član 23.
(Obuka pripadnika OS BiH za potrebe MEZP)

- (1) Obuka osoblja za MEZP se provodi u zdravstvenim ustanovama u BiH/inostranstvu koje su ovlaštene za edukaciju medicinskog osoblja u skladu sa sporazumima/ugovorima koje MO BiH potpiše sa civilnim zdravstvenim ustanovama i u MO i OS BiH shodno Programu obuke osoblja za MEZP,
- (2) Po odobravanju ovog Pravilnika, ZŠ OS BiH odobrava Program obuke osoblja za MEZP,
- (3) Letačka obuka posada za MEZP definiše se Godišnjim individualnim planom letačke obuke u OS BiH.

Član 24.
(Održavanje osposobljenosti)

Održavanje osposobljenosti letaća-ljekara i letaća-medicinskog tehničara vršit će se sprovođenjem kontinuirane edukacije i obuke u skladu sa odobrenim Planom/Sporazumima između ovlaštenih zdravstvenih ustanova i MO BiH u istim uslovima i standardima koji te ustanove primjenjuju u edukaciji vlastitog medicinskog kadra, te obuka propisana Programom obuke medicinskog osoblja za zračnu medicinsku evakuaciju u MO i OS BiH.

POGLAVLJE VI. FINANSIRANJE MEZP-a

Član 25.

(Finansiranje troškova koji nastanu tokom MEZP)

- (1) Ministarstvo odbrane BiH osigurava adekvatnu bankovnu karticu za finansiranje eventualnih troškova koji mogu nastati tokom izvršenja zadatka za posadu zračne medicinske evakuacije. Pored navedenih troškova MO BiH rješava pitanje osiguranja posada za vrijeme izvođenja misije MEZP, dok osiguranje MEZP se provodi shodno Pravilniku o upotrebi vojnih zrakoplova OS BiH,
- (2) Plaćanje aerodromske naknade slijetanja zrakoplova iz člana 6. na međunarodne aerodrome u BiH i van BiH će se definisati Sporazumima ili Ugovorima navedenim u tom članu ovog Pravilnika.

POGLAVLJE VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

(SOP za medicinsku evakuaciju zračnim putem)

- (1) Po odobravanju ovog Pravilnika MO BiH u roku od 6 mjeseci sklapa sporazume sa nadležnim ministarstvima zdravstva entiteta BiH i Brčko distrikta.
- (2) Zajednički štab OS BiH će osigurati da se u OS BiH izrade standardne operative procedure (SOP) za medicinsku evakuaciju zračnim putem u kojima detaljno izraditi sve potrebne procedure, obrasce i radnje za uspješno izvršenje medicinske evakuacije zračnim putem za potrebe MO i OS BiH i subjekata van MO i OS BiH.

Član 27.

(Završne odredbe)

Ovaj pravilnik stupa na snagu 8 dana nakon objavljivanja u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.“

Broj: 06-02-3-37-1/18
Sarajevo, 09.02.2018. godine

MINISTRICA
Marina Pendeš

ZAHTEJEV ZA MEDICINSKU EVAKUACIJU ZRAČNIM PUTEM (MEZP)

1. Za:	Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine
2. Operativni centar:	OČK2IO BiH
a) Ime i prezime	Operativni dežurni tim ZŠ OS BiH
b) Organizacija	ZŠ OS BiH
c) Telefon	033/285-907
d) FAX	033/285-916
e) E-mail	ock2iobih@js.mod.gov.ba
3. Od:	
a) Ime i prezime	
b) Organizacija	
c) Adresa	
d) Telefon	
e) FAX	
f) E-mail	
4. Predmet:	Zahtjev za MEZP
5. Datum/vrijeme poruke:	
6. Opis povrede/bolesti:	
a) Podaci o povrijeđenoj osobi/osobama i status u odnosu na MO BiH i OS BiH	
b) Podaci o pratiocima	
c) Potreba za posebnim uslovima transporta ¹	
d) Mjesto upućivanja povrijeđene osobe/osoba i ko ga/ih prihvata	
e) lice boluje od zarazne bolesti	"DA" _____ "NE" _____
7. Koordinacija:	
a) Vrijeme i mjesto ukrcavanja	
b) Vrijeme i mjesto iskrcavanja	
c) Meteorološki uslovi ²	
d) Lice odgovorno za koordinaciju priprema	Ime i prezime _____ Tel.: _____ FAX: _____ E-mail: _____
8. Troškove prijevoza snosi:	a) Ministarstvo odbrane BiH b) Nadležna zdravstvena ustanova-tražilac usluge c) Civilna osoba-pacijent ili porodica
9. Saglasnost za MEZP:³	DA: ime i prezime ljekara zdravstvene ustanove: _____ NE: _____
10. Sastav i jačina medicinske pratnje iz zdravstvene ustanove/a⁴	DA: ime i prezime članova medicinske pratnje ustanove: _____ NE: _____
11. Ostalo:	

Podnosilac Zahtjeva

¹Da li je lice pokretno ili na nosilima, odnosno u kolicima, da li je potrebna dodatna medicinska oprema za njegu i slično.²Kraći opis meteoroloških uslova na mjestu ukrcavanja/iskrcavanja³Stavljanjem potpisa na Zahtjev za MEZP podnosilac Zahtjeva potvrđuje da postoji saglasnost nadležnog ljekara zdravstvene ustanove da se povrijeđena ili oboljela osoba/osobe može/mogu transportovati vojnim zrakoplovom⁴Navedena lica će od ispred zdravstvene ustanove/a vršiti medicinsko zbrinjavanje pacijenta tokom leta do predaje istog drugoj nadležnoj medicinskoj ustanovi

**UPUTSTVO
ZA POPUNJAVANJE OBRASCA „ZAHTJEV ZA MEZP“**

1. **Za:** Upisuje se naziv primaoca Zahtjeva (Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine).
2. **Operativni centar:** Upisuje se naziv operativnog centra - primaoca Zahtjeva (Operativni centar za komandu i kontrolu u institucijama odbrane Bosne i Hercegovine) i kontakt podaci odgovorne osobe u Centru (po stavkama a., b., c., d., e.).
3. **Od:** Upisuje se naziv podnosioca Zahtjeva (zdravstvena ustanova i sl., te neophodni kontakt podaci po stavkama a., b., c., d., e. i f.
4. **Predmet:** Upisuje se vrsta tražene pomoći („Zahtjev za MEZP“).
5. **Datum/vrijeme poruke:** Upisuju se datum i vrijeme podnošenja Zahtjeva
6. **Opis povrede/bolesti:** Upisuje se opis povrede/bolesti (npr: ranjavanje, lom ruke, srčani udar)
 - a. Podaci o povrijeđenim/bolesnim osobama, ukupan broj, ime i prezime, njihovo stanje i status u odnosu na MO BiH i OS BiH (pripadnik/pripadnici MO BiH ili OS BiH ili ne),
 - b. Podaci o pratiocima povrijeđenih/bolesnih osoba, ime i prezime, i status (članovi porodice i sl.)
 - c. Potrebe za posebnim uslovima transporta, odnosno da li je lice/lica pokretno ili na nosilima, u kolicima, da li je potrebna dodatna medicinska oprema i slično,
 - d. Upisuju se podaci o mjestu/ustanovi u koju se povrijeđeni upućuje/upućuju, kao i podaci o osobi/ustanovi koja ga/ih prihvata.
 - e. Zaokružuje se da li lice boluje od zarazne bolesti i upisuje se od koje (**“DA”** (vrsta bolesti) ili “NE”)
7. **Koordinacija:** Upisuju se podaci o načinu ostvarivanja koordinacije i potrebnim koordinacijskim mjerama, bliža i detaljna uputstva za zadatak, podaci po stavkama:
 - a. Upisuje se planirano vrijeme i mjesto ukrcavanja kada i gdje bi povrijeđeno/bolesno lice/lica trebalo da se ukrca/ u letjelicu, (npr:10:00 sati 28.01.1015.godine stadion „Otoka“ Sarajevo)
 - b. Upisuje se planirano vrijeme i mjesto iskrcavanja gdje bi povrijeđeno/bolesno lice/lica trebalo da se iskrc iz letjelice, (npr: 10:00 sati 28.01.1015.godine heliodrom bolnice u Tuzli)
 - c. Upisuju se poznati meteorološki uslovi na mjestu ukrcavanja/iskrcavanja, (vrijeme, kiša, magla snijeg vjetar, zemljište i sl.)
 - d. Upisuju se podaci za Nadležni civilni organ/ Lice odgovorno za koordinaciju priprema (ime i prezime, telefonski broj, FAX broj, e-mail)
8. **Troškovi prijevoza:** Zaokružiti ko snosi troškove prijevoza povrijeđene/povrijeđenih osoba.
9. **Saglasnost za transport:** Zaokružuje se DA ili NE. Ako postoji saglasnost za MEZP zaokružuje se DA i upisuje se naziv ljekara zdravstvene ustanove.
10. **Sastav i jačina medicinske pratnje iz zdravstvene ustanove:** Ukoliko je iskazana saglasnost za zračni transport u tački 9. Zahtjeva za MEZP zdravstvena ustanova samostalno ili u saradnji sa drugim medicinskim ustanovama određuje medicinsko osoblje koje će biti odgovorno za zdravstveno stanje pacijenta u toku izvršenja MEZP čije lične podatke upisuje u ovu tačku.
11. **Ostalo:** Upisuju se svi ostali podaci koji mogu biti korisni za brzo i pravovremeno izvršenje zadatka.

PRIHVAT ZAHTJEVA ZA MEDICINSKU EVAKUACIJU ZRAČNIM PUTEM (MEZP)

1. Za:	
2. Nadležna institucija/ustanova	
a) Ime i prezime	
b) Organizacija	
c) Adresa	
d) Telefon	
e) FAX	
f) E-mail	
3. Operativni centar:	OČK2IO BiH
a) Ime i prezime	Operativni dežurni tim ZŠ OS BiH
b) Organizacija	ZŠ OS BiH
c) Telefon	033/285-907
d) FAX	033/285-916
e) E-mail	ock2iobih@js.mod.gov.ba
4. Predmet:	Prihvatanje zahtjeva za MEZP
5. Datum/vrijeme poruke:	
6. Opis povrede/bolesti:	
a) Podaci o povrijeđenoj osobi/osobama i status u odnosu na MO BiH i OS BiH	
b) Podaci o pratiocima	
c) Potreba za posebnim uslovima transporta ⁵	
d) Mjesto upućivanja povrijeđene osobe/osoba i ko ga/ih prihvata	
e) lice boluje od zarazne bolesti	“DA” _____ “NE” _____
7. Koordinacija:	
a) Vrijeme i mjesto ukrcavanja	
b) Vrijeme i mjesto iskrcavanja	
c) Meteorološki uslovi ⁶	
d) Lice odgovorno za koordinaciju priprema	Ime i prezime _____ Tel.: _____ FAX: _____ E-mail: _____
8. Troškove prijevoza snosi:	a) Ministarstvo odbrane BiH b) Nadležna zdravstvena ustanova-tražilac usluge c) Civilna osoba-pacijent ili porodica
9. Saglasnost za MEZP:⁷	DA: ime i prezime ljekara zdravstvene ustanove: _____ NE: _____
10. Sastav i jačina medicinske pratnje iz zdravstvene ustanove/a⁸	DA: ime i prezime članova medicinske pratnje ustanove: _____ NE: _____
11. Ostalo:	

Ministar odbrane

⁵Da li je lice pokretno ili na nosilima, odnosno u kolicima, da li je potrebna dodatna medicinska oprema za njegu i sl.⁶Kraći opis meteoroloških uslova na mjestu ukrcavanja/iskrcavanja⁷Stavljanjem potpisa na Zahtjev za MEZP podnosilac Zahtjeva potvrđuje da postoji saglasnost nadležnog ljekara zdravstvene ustanove da se povrijeđena ili oboljela osoba/osobe može/mogu transportovati vojnim zrakoplovom⁸Navedena lica će od ispred zdravstvenih ustanova vršiti medicinsko zbrinjavanje pacijenta tokom leta do predaje istog drugoj nadležnoj medicinskoj ustanovi

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE OBRASCA „PRIHVATANJE ZAHTJEVA ZA MEZP“

1. **Za:** Upisuje se naziv primaoca obrasca Prihvatanja Zahtjeva
2. Upisuje se naziv (nadležna institucija/ustanova /Operativni centar/i sl. koja nam je prethodno podnijela Zahtjev za navedenu aktivnost) i ostali kontakt podaci odgovorne osobe podnosioca zahtjeva (po stavkama a., b., c., d., e., f.).
3. **Od:** Upisuje se naziv operativnog centra za komandu i kontrolu u institucijama odbrane Bosne i Hercegovine i kontakt podaci odgovorne osobe u Centru (po stavkama a., b., c., d., e.).
4. **Predmet:** Upisuje se vrsta tražene pomoći („Prihvatanje Zahtjeva za MEZP“).
5. **Datum/vrijeme poruke:** Upisuju se datum i vrijeme prihvatanja Zahtjeva
6. **Opis povrede/bolesti:** Upisuje se opis povrede/bolesti (npr: ranjavanje, lom ruke, srčani udar)
 - a. Podaci o povrijeđenim/bolesnim osobama, ukupan broj, ime i prezime, njihovo stanje i status u odnosu na MO BiH i OS BiH (pripadnik/pripadnici MO BiH ili OS BiH ili ne),
 - b. Podaci o pratiocima povrijeđenih/bolesnih osoba, ime i prezime, i status (kao što su medicinsko osoblje i članovi porodice)
 - c. Potrebe za posebnim uslovima transporta, odnosno da li je lice/lica pokretno ili na nosilima, u kolicima, da li je potrebna dodatna medicinska oprema i slično,
 - d. Upisuju se podaci o mjestu/ustanovi u koju se povrijeđeni upućuje/upućuju, kao i podaci o osobi/ustanovi koja ga/ih prihvata.
 - e. Zaokružuje se dali lice boluje od zarazne bolesti i upisuje od koje (**“DA”** (vrsta bolesti) ili **“NE”**)
7. **Koordinacija:** Upisuju se podaci o načinu ostvarivanja koordinacije i potrebnim koordinacijskim mjerama, bliža i detaljna uputstva za zadatak, podaci po stavkama:
 - a. Upisuje se planirano vrijeme i mjesto ukrcavanja kada i gdje bi povrijeđeno/bolesno lice/lica trebalo da se ukrca/ u letjelice, (npr: 10:00 sati 28.01.1015. godine stadion „Otoka“ Sarajevo)
 - b. Upisuje se planirano vrijeme i mjesto iskrcavanja gdje bi povrijeđeno/bolesno lice/lica trebalo da se iskrcava iz letjelice, (npr: 10:00 sati 28.01.1015. godine heliodrom bolnice u Tuzli)
 - c. Upisuju se poznati meteorološki uslovi na mjestu ukrcavanja/iskrcavanja, (vrijeme, kiša, magla snijeg vjetar, zemljište i sl.)
 - d. Upisuju se podaci za Nadležni civilni organ/ Lice odgovorno za koordinaciju priprema (ime i prezime, telefonski broj, FAX broj, e-mail)
8. **Troškovi prijevoza:** Zaokružiti ko snosi troškove prijevoza povrijeđene/povrijeđenih osoba.
9. **Saglasnost za transport:** Zaokružuje se DA ili NE. Ako postoji saglasnost za MEZP zaokružuje se DA i upisuje se naziv ljekara zdravstvene ustanove.
10. **Sastav i jačina medicinske pratnje iz zdravstvene ustanove/a:** Ukoliko je iskazana saglasnost za zračni transport u tački 9. Zahtjeva za MEZP zdravstvena ustanova samostalno ili u saradnji sa drugim medicinskim ustanovama određuje medicinsko osoblje koje će biti odgovorno za zdravstveno stanje pacijenta u toku izvršenja MEZP čije lične podatke upisuje u ovu tačku.
11. **Ostalo:** Upisuju se svi ostali podaci koji mogu biti korisni za brzo i pravovremeno izvršenje zadatka.